

Na temelju članka 19. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini («Službeni glasnik BiH», broj:18/03), članka 52. stavak 2., članka 53. stavak 2. Zakona o osnovnom školstvu («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke», broj:6/04 i 8/04) i članka 25. stavak 3. Zakona o srednjem školstvu («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke», broj:6/04 i 8/04) ministar prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Ministar) donosi

## **P R A V I L N I K**

### **o odgoju i obrazovanju djece s posebnim obrazovnim potrebama u osnovnim i srednjim školama**

#### **članak 1.**

Ovim Pravilnikom propisuje se inkluzija odnosno uključivanje učenika s posebnim obrazovnim potrebama u redovite odjele osnovnih i srednjih škola, kriteriji prema kojima nadležno ministarstvo utvrđuje uvjete i način formiranja odgojno-obrazovnih skupina i razrednih odjela u koje su uključivani učenici s posebnim obrazovnim potrebama u redovitim školama.

#### **članak 2.**

Školovanje djece s posebnim obrazovnim potrebama provodi se u redovitoj osnovnoj i srednjoj školi prema organizacijskim oblicima koji osiguravaju njihovu inkluziju (uključivanje u redovite odjele).

#### **članak 3.**

Inkluzija iz članka 2. ovoga Pravilnika realizira se prema predviđenim Pedagoškim standardima i normativima za obrazovanje djece s posebnim obrazovnim potrebama.

#### **članak 4.**

Odgoj i obrazovanje djece s posebnim obrazovnim potrebama se ostvaruje uključivanjem te djece u redovite odjele osnovnih i srednjih škola na temelju preporuka stručnog tima.

Stručni tim u redovitoj školi čine pedagog/psiholog ili pedagog, psiholog, defektolog, logoped i učitelj ili nastavnik. Roditelj prisustvuje radu stručnog tima.

Zadaci stručnog tima su: analiza dokumentacije učenika upisanoga u prvi razred, određivanje defektološkog, logopedskog, pedagoškog i edukativnog statusa nakon izvršene opservacije (promatranja), izrada individualnoga prilagođenoga plana i programa u suradnji s učiteljem/nastavnikom, primjena metoda ko-didaktičke realizacije, provedba logopedskog i defektološkog tretmana, suradnja s učiteljima/nastavnicima i roditeljima i obavljanje evaluacije individualnog prilagođenog plana i programa.

U redoviti odjel može se uključiti jedno do trije djece s posebnim obrazovnim potrebama. U redovitome odjelu broj učenika u proporciji s brojem djece s posebnim obrazovnim potrebama smanjivat će se izravno u omjeru: 1 učenik s posebnim obrazovnim potrebama - 3 učenika iz optimalnog broja djece u redovitome odjelu u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.

Dijete s posebnim obrazovnim potrebama iz stavka 1. ovoga članka svladava redovite ili prilagođene nastavne programe prilagođene individualnim potrebama djeteta, individualiziranim postupcima i posebnom dodatnom pomoći koju pruža stručni tim.

Obrazovanje djece s posebnim obrazovnim potrebama u srednjim školama osigurat će im stjecanje praktičnih vještina i znanja koja će im omogućiti jednake prilike za zaposlenje i ostale uvjete koje jednako uživaju osobe bez onesposobljenja.

Za obrazovanje djece s posebnim obrazovnim potrebama koriste se udžbenici koje odobri Ministar.

#### **članak 5.**

Prilagođeni program iz članka 4. ovoga Pravilnika je program primjeren osnovnim karakteristikama teškoć kod djeteta, a u pravilu predstavlja smanjivanje složenosti i opsega pri odabiru nastavnih sadržaja obogaćenih specifičnim metodama, sredstvima i pomagalicama.

Mjerodavno ministarstvo prosvjete imenuje i određuje broj mobilnih stručnih timova koji će pružati stručnu pomoć školama, ukoliko u školama ne postoje adekvatni stručni timovi. Stručni timovi imenuju se od već postojećih eksperata koji posjeduju stručno znanje o inkluziji (uključivanju) djece s posebnim obrazovnim potrebama u redovite odjele osnovnih i srednjih škola. Stručni tim koji pomaže nastavniku čine: defektolog, pedagog/psiholog, logoped, socijalni radnik.

Studenti završnih godina pedagoških fakulteta/akademija, učitelji i nastavnici koji se pripremaju za polaganje stručnoga ispita, osobe na civilnome služanju vojnoga roka, a koji su stručnjaci u tome, mogu pružiti pomoć djetetu s posebnim obrazovnim potrebama određeno razdoblje (koje ne smije biti kraće od školskog polugodišta).

#### **članak 6.**

Programe za djecu s posebnim obrazovnim potrebama ostvaruju defektolozi određene specijalnosti, učitelji razredne nastave i učitelji/nastavnici predmetne nastave za koje će biti organizirana odgovarajuća stručna obuka.

Učitelji, nastavnici i stručni suradnici koji rade s djecom s posebnim obrazovnim potrebama trebaju se redovito stručno usavršavati.

#### **članak 7.**

Djeca s posebnim obrazovnim potrebama uključuju se u redovito školovanje na temelju rješenja mjerodavnog tijela, a na temelju mišljenja stručnog tima nakon razdoblja opservacije (promatranja) koja će se obaviti u prirodnoj sredini (redovitoj školi).

Vrijeme opservacije (promatranja) započinje na prijedlog nastavnika razredne ili predmetne nastave ili staratelja djeteta, traje najmanje tri mjeseca, a za učenike prvoga razreda najmanje prvo polugodište. U proces opservacije (promatranja) aktivno su uključeni staratelj, učitelj/nastavnik i članovi stručnoga tima koji na temelju stečenih spoznaja o djetetu daju preporuke i, ukoliko je nužno, predlažu tretman.

#### **članak 8.**

Djeca s većim i kombiniranim poteškoćama u razvoju obrazuju se u specijaliziranim ustanovama opremljenima za obrazovanje djece s ozbiljnim i kombiniranim poteškoćama u razvoju ili u posebnim odjelima za djecu s posebnim obrazovnim potrebama u redovitim školama na temelju preporuka stručnoga tima, a u skladu s člankom 19. Okvirnoga zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini («Službeni glasnik BiH», broj:18/03).

#### **članak 9.**

Ovaj Pravilnik bit će objavljen u Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke, a stupa na snagu u školskoj 2006./2007. godini.

### **lanak 10.**

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti Pravilnik o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju u enika s teško ama u razredu («Narodne novine Županije Zapadnohercegova ke», broj:12/99) i Pravilnik o srednjoškolskom obrazovanju u enika s teško ama i ve im teško ama u razvoju («Narodne novine Županije Zapadnohercegova ke», broj:1/00).

**Bosna i Hercegovina**  
**Federacija Bosne i Hercegovine**  
**Zapadnohercegova ka županija**  
**Ministarstvo prosvjete, znanosti,**  
**kulture i športa**  
Broj: 07-01-538/06  
Široki Brijeg, 11. srpnja 2006.

**Ministar**  
*Jozo Mari , prof.*